

UTTORKNING AV GOLVAVJÄMNING

Golvavjämning används för att jämna ut ytor och skapa förutsättningar för god vidhäftning vid limning av golvbeläggning. Att använda golvavjämning minskar risken för nedbrytning av lim och oönskade emissioner, jämfört med nedlimning direkt på betong. Detta tack vare golvavjämningsens lågalkaliska egenskaper.

Golvavjämning syftar till att skapa plana, jämna ytor. Golvavjämningsens yta ger god vidhäftningsförmåga för limmer och andra ytskikt. Tack vare lågalkaliska egenskaper hos golvavjämning förebyggs emissioner från nedbrytning av limmer och mattor. Limning direkt på betong innebär en avsevärt mer aggressiv miljö och ökad risk för emissioner. Golvavjämning kan delas in i två kategorier utifrån dess uttorkningsegenskaper:

- Normaltorkande golvavjämning
- Självttorkande golvavjämning

NORMALTORKANDE GOLVAVJÄMNING

Innan beläggning behöver normaltorkande golvavjämning torka till den relativa fukthalt som aktuellt ytskikt kräver.

Normaltorkande produkter kan appliceras på betong med RF upp till max 95 %. Både betong och golvavjämning måste dock torka till aktuell RF-nivå innan ytskiktet appliceras.

Under goda uttorkningsförhållanden torkar produkterna cirka 1 mm/dag upp till 30 mm. För tjockare skikt krävs normalt mer än 1 dag/mm. Uttorkningstiden baseras på:

- uttorkade bjälklag
- 20 °C i luft och bjälklag
- 50 % RF i luft
- god luftväxling

Lägre temperatur, bristfällig luftväxling eller fuktigt bjälklag kan förlänga torktiden dramatiskt.

Om osäkerhet råder, bör relativ fuktighet i golvavjämning och bjälklag kontrolleras av RBK-auktoriserad kontrollant innan beläggning. Fuktmätning i avjämningsmassa utförs enligt *GBR Branschstandard för bestämning av relativ fuktighet, RF i golvavjämning* (se www.golvbranschen.se).

SJÄLVTORKANDE GOLVAVJÄMNING

Golvavjämning avsedd för tidig ytbeläggning, s.k. självttorkande produkter, har en så hög bindemedelhalt att en kemisk, inre torkning pågår även efter att ytskiktet applicerats.

Lågalkaliska egenskaper gör att självttorkande golvavjämning kan beläggas innan den torkat utan att t.ex. lim eller matta påverkas. **Notera** att för ändamålet lämpliga ytskikt ska användas. Egenskaper som möjliggör tidig golvläggning är normalt inte tillämpliga för t.ex. trägolv, eftersom trä tar upp fukt från omgivningen och sväller vid hög RF.

För att nå hållfasthet och göra ytan mottaglig för vidhäftning till ytskiktet behövs initialt en viss uttorkning, vanligen någon eller några dagar beroende på skiktjocklek. Tjockare skikt och ytor med tung belastning kräver längre tid innan ytskiktet appliceras och ytan belastas.

Om man tillåter självttorkande produkter att torka under längre tid kan de användas precis som normaltorkande produkter och en fuktmätning kan göras inför ytbeläggning. Även här gäller riktvärdet att produkterna torkar ca 1 mm/dag upp till 30 mm. Information om produkternas uttorkningstider kan erhållas från respektive leverantör.

Materialet binder fukten successivt

Det är kombinationen av självttorkande och lågalkaliska egenskaper som gör att golvavjämningsen kan beläggas tidigt. Självttorkande produktens egenskaper innebär inte att produkten nått 85 % RF då ytskiktet appliceras, utan att materialet successivt kommer att binda fukten kemiskt. Fuktmätning enligt GBRs Branschstandard kan utföras men anses inte relevant för att utvärdera när en tidig ytbeläggning kan ske.

Krav på underlaget

För att golvavjämningsens lågalkaliska och självttorkande egenskaper ska fungera fullt ut ställs vissa krav på underlaget. Innan den självttorkande produkten används ska underlaget där golvavjämningsen ska appliceras ha nått den RF som ytskiktet kräver.

Golvbranschen, GBR, rekommenderar att bjälklagets RF kontrolleras av RBK-auktoriserad kontrollant innan golvavjämningsen appliceras så att det säkerställs att fuktnivån i betongen inte överstiger aktuellt RF-krav för ytskiktet. Det innebär exempelvis att om ytskiktet kräver RF ≤ 85 % så måste det säkerställas att betongens RF ej överstiger 85 % innan den självttorkande golvavjämningsen appliceras. □

Självttorkande golvavjämning - definition

Lågalkalisk golvavjämning med en hög halt av bindemedel. En självttorkande golvavjämning är avsedd för tidig ytbeläggning av lämpliga golvbeläggningar. Detta möjliggörs genom att en tidigt hög ythållfasthet och en tidig yttorrhet uppnås samt att det efter den tidiga ytbeläggningen sker en väsentlig fortsatt inre kemisk uttorkning. Vid applicering av självttorkande golvavjämning ska underliggande konstruktion alltid vara uttorkad enligt aktuellt RF-krav.

Läs mer om golvavjämning under Råd & riktlinjer på golvbranschen.se.

Här finns också GBR Branschstandard för bestämning av relativ fuktighet, RF, i golvavjämning.